

Vänergaleasen "Mathilda"
efter Broström 1922.

INSJÖARKEOLOGI OCH INNERFARLEDER.

Här påbörjas en serie och ett första temanummer i detta ämne som vi hoppas skall inspirera till flera rapporter om undersökningar och forskning på området. Det är inte bara våra saltsjökuster som har en betydande maritim historia att visa upp.

Som symbol för det intima sambandet kust-innerfarvatten i Sverige är kanske inte Broströmsrederiernas uppkomst särskilt representativ. Men det finns alla skäl att minnas att denna världskoncern startade i Vänern, genom Kristinehamns skepparen Axel Broström och hans fartyg, vänergaleasen "Mathilda," nu delvis bärgad från Spårösundet vid Källandsö. Sambandet uttrycks också passande genom de av själve Chapman ritade specialfartygen, för vilka "Mathilda" var en god representant.

Galeaserna var 66 fot långa (19,8 m) i vattenlinjen 61 fot 10 tum (18,55 m) 18 fot (5,40 m) breda, med ett djupgående på 6 fot 6 tum (2,10 m) och hade en dräktighet på 30 svåra läster (91,8 ton). Masterna var självfallet två, slätttoppade.

Allteftersom kanalen förbättrades infördes modifikationer av denna grundtyp. "Mathilda" hade t ex en vattenlinje på 22,1 m.

Än idag hyser vänerstäderna några av de större rederierna i landet: Ahlmarks i Karlstad och Thunrederierna i Lidköping.